

Sandsten. Längd 1,26 m., största bredd 0,51 m. Inskriften är anbragt på den upphöjda kantlisten. Då denna på många ställen är avslagen, är inskriften numera fragmentarisk.

Inskrift:

✠ mik : a ... kbr : ifars - - - - - k ... n - - r : r ... n ✠

5 10 15 20

Mik a ... -k[an]pr(?) Ivars[sun](?) ...

»Mig äger ... -kamp(?) Ivarsson(?) ...»

Till läsningen: R. 1–3 äro skadade i toppen. 4 **a** är skadad upptill. Ristningen är därefter bortslagen på ett stycke, som skulle ge plats för 4 runor. 5–7 **kbr** äro säkra, r. 7 skadad i toppen liksom alla följande runor. En punkt efter 7 **r** utgör den nedre i ett sk. Bst till r. 9 är lågt ansatt och torde snarast ange **f**, därefter nedre delen av en hst utan spår av bst (10), varpå följa nedre delarna av **r** och **s** samt tre korta stycken av huvudstavar. I kanten spåras längre fram 4 stavar. — På stenens kantsida ha samtliga runor förlorat sina toppar, endast få kunna identifieras. I r. 17 spårar man möjligen en svag **k**-bst. Före 18 **n** synas nedre delarna av tre huvudstavar på ojämnt avstånd från varandra. 18 **n** har bst endast t.h. om hst. R. 21 är tydligt **r**. Efter 21 **r** stå två tydliga punkter som sk. Därefter finnas spår av en runa, som möjligen kan ha varit **r**, samt nedre delarna av 6 runor, varefter inskriften avslutas med ett **n** (23), följt av korsformigt sk.

Ovanstående tolkningsförslag har en viss sannolikhet för sig. Till en exaktare tydning torde man på grund av inskriftens skadade och nötta karaktär icke kunna komma. Torin anför en läsning av G. Stephens, sedermera upptagen av S. Gardell: + **mik · a kbr · ikirs . . . ikr . . . n · ir · hal . . un** +, transkriberad *Mik a (Pur)kbr Ikirs(un). (Han l)ikr (u)n(t)ir hal(st)un*. Men detta torde vara att pressa de bevarade runspåren för hårt.

Om uttrycket *mik a* se Vg 70. 5–7 **kbr** kan motsvara ett *-kanpr* eller *-kambr*, båda med enstaka exempel i namnbeståndet kända som efterled i binamn (Lind: *Holtkanpr*, *Gullkambr*), det förstnämnda även som självständigt dopnamn, jfr Vg 30. Efternamnet har tolkats Ikirson (Torin), Igersson (Jungner). Senare granskning av inskriften har emellertid givit vid handen, att ett *Ivars(sun)* bättre motsvarar ristningen, ehuru man snarare väntat en **u**-runa för 9 **f**. *Ivarr* är »rätt vanligt» namn (Lundgren o. Brate), belagt även i andra runinskrifter, dock ej västgötska. Någon direkt motsvarighet till ett eventuellt **ikir** finns däremot icke, om det icke möjligen skulle vara samma namn som **e-ir** (möjl. **ehir**) på U 479 eller det *Ægir*, som sannolikt ligger till grund för vissa ortnamn (jfr Lundgren o. Brate), t.ex. *Æghiszsathorp* (Götlunda sn, Västergötl.).

72. Skara stad. Nu i Skara museum.

Pl. 58.

Litteratur: H. Jungner, Anteckningar i ATA; H. Wideen, Västsvenska vikingatidsstudier (1955), s. 190.

Runstensfragmentet, som nu tillhör Skara museum, har påträffats vid grundgrävning å tomt 71–73 i Skara, Marumsgatan 12.

Sandsten. Höjd 0,31 m., bredd 0,55 m. Ristningen är djup och tydlig.

Inskrift:

... **su** × **ku** ...

Till läsningen: 4 **u** har förlorat undre delen av bst i brottkanten.

Tolkningen är på grund av inskriftens fragmentariska karaktär oviss. Ristningen kan t.ex. utgöra en del av [*yfi*r eller *afti*r A]su ku[nu], d.ä. »över» eller »efter sin hustru Åsa».

Skara stad.

Inom Skara stadsområde, ett par km. söder om Skara domkyrka, 6–8 m. t.h. om en skogsväg och 150 m. från dennas anslutning till landsvägen Skara–Bjärklunda, står en sten med runor, ristade i sen tid. Mörk granit med glimmerkorn. Längd 0,98 m., bredd 0,41 m. Runorna äro djupa och tydliga: **ik · hk · aa · × ep.**

73. Synnerby sn, kyrkan. Nu på kyrkogården.

Pl. 59.

Litteratur: B 959, L 1347, T 2. Petrus Petri 1672 (avskr. i J. P. Carlmark, Antiquiteter I, Stifts- och Landsbibl., Skara); J. Peringskiöld, Monumenta 9, bl. 86; C. G. G. Hilfeling, Resa 1792, s. 1 (red. av P. Tham i KB F m 57: 1); P. Tham, Arheologiska Anvisningar, bl. 25 (ATA); P. E. Lindskog, En kortt beskrifning om Skara stift 1 (1811), s. 129; Kyrkoinventarium 1829 (ATA); P. A. Säve, Berättelse 1863, s. 163 (ATA, tr. i ATS 3, 1873, s. 132); G. Stephens, ONRM 1 (1866–67), s. 612; H. Frölén, Beskrifning öfver Synnerby kyrka, aug. 1901 (ATA); Handlingar 1905, 1934, 1936, 1937 i ATA; Fornminnesinventering 1923 (ATA); O. Sjögren, Sverige 4 (1933), s. 357.

Äldre avbildningar: Ulf Christofersson, bläckteckning 1687 jämte renritning för B 959 (i KB F 1 7 a, bl. 16), träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 959); Tham, bläckteckning (i Hilfeling a.a.); Säve, bläckteckning (i a.a.); O. Erlandsson, teckning (VFA), träsnitt (i T 2).

Efter att länge ha legat på Synnerby kyrkogård, står runstenen alltsedan år 1936 rest 20 m. V om kyrkans västra ingång, med ristningsytan vänd mot S. Tidigare, intill 1905, har stenen varit inmurad i gamla kyrkan, i östra vapenhusväggens yttermur. Denna placering vitsordas i källorna från 1600- och 1700-talen: »Uti vapnhuset utanpå väggen» (Petri); »ligger på östra sidan af Vapnhuset utanpå väggen eller muren : insatt» (Hilfeling). Enligt H. Frölén skall den gamla kyrkans vapenhus härstamma från 1600-talet.

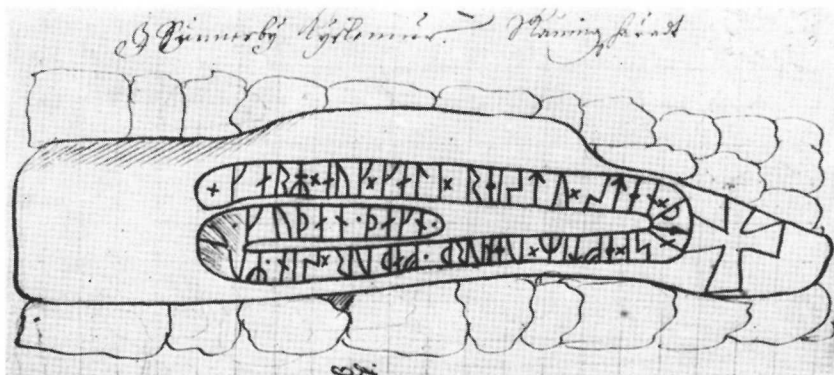

Fig. 104. Vg 73. Synnerby sn, kyrkan. Efter teckning av Christofersson.

Fig. 105. Vg 73. Synnerby sn, kyrkan. Efter träsnitt i Peringskiölds Monumenta (B 959).